

Beretning fra Forsøgsstationen ved Tystofte

for Aaret 1898.

Ved kst. Forsøgsbestyrer N. P. Nielsen.

Tystofte Forsøgsstation blev oprettet i 1886, idet der 1885 fra den Kammerherre Castenskjold, Borreby, tilhørende Bondegaard (Matr.-Nr. 7, Tystofte) blev fraskilt 20 Td. Ld. og herpaa opført de for en Forsøgsstation fornødne Bygninger. Disse 20 Td. Ld. med tilhørende Bygninger overdroges til Statskonsulent P. Nielsen og Hustru i Fæste for Livstid mod en aarlig Fæsteafgift til Borreby af 1000 Kr.

Som Tiden gik, og Forsøgenes Omfang blev større, blev Savnet af en rummelig Ladebygning mere og mere følelig, ligesom det ogsaa kneb med Plads til P. Nielsens Medarbejdere og da Bygningerne paa Hovedparcellen — almindelig kaldet Studegaarden — hvorfra Forsøgsstationens 20 Td. Ld. i 1885 var fraskilte, ved en Ildløs d. 3. Oktober 1888 alle nedbrændte, og da hele denne Gaard samtidig var uden Forpagter eller Fæster, anmodede Statskonsulent P. Nielsen Kammerherre Castenskjold om at opføre en stor Ladebygning, genopføre Stuehuset og overlade ham disse Bygninger samt 4 Td. Ld. Vest for Tystofte—Maglebyvejen. Det skete ogsaa, men med den Ændring, at P. Nielsen foruden Bygninger og de omtalte 4 Td. Ld. tillige overtog 9 Td. Ld. Øst for denne, ialt 13 Td. Ld. (Mtr. 7 a). Fra 1. April 1889 kom Forsøgsstationen saaledes til at omfatte et Areal af 33 Td. Ld. og to Gaarde, „Forsøgsgaarden“ og den gamle Gaard, som nu kaldtes Østergaarden.

Den gamle Gaard havde oprindelig et Jordtilliggende af godt 54 Td. Ld., og der var saaledes endnu 21 Td. Ld. (Matr.

7 c), som laa udenfor Forsøgsstationens Omraade. Disse 21 Td. Ld. var fra den gamle Forpagter afleverede i en yderst slet Tilstand, de var uden Bygninger, og da ingen Køber eller Lejer meldte sig, blev de drevne fra Borreby. Ked af denne Ukrudtsrede umiddelbart op til Forsøgsstationens nu næsten rene Marker og med Lyst til at prøve Kræfter paa denne udslidte og i høj Grad urene Jord, der næppe gav Saasæden firefoldig igen, og med Tanken paa, at her jo var en rig Lejlighed for en Konsulent i Plantekultur til at høste mange for denne Virksomhed værdifulde personlige Erfaringer, tilbød P. Nielsen at overtage ogsaa denne sidste Rest af den gamle Gaard. Den 20. Juni 1891 sker denne Overtagelse, og Forsøgsstationen i Tystofte er fra nu af en hel Bondegaard's Jord, ialt 54 Td. Ld., som dog efter den tidligere Brug var i en højst forskellig Kulturtilstand. Denne stykkevisse Overtagelse i Forbindelse med flere Hensyn og da navnlig Hensynet til de forskellige Forsøgs Krav til Plads og Varighed har medført en Udstykning af Arealet i 5 større Marker, hver med sit ejendommelige Sædskifte, hvoraf to af Markerne A og B hver med 8 Skifter — A et rent Vekselsbrug uden Brak og med to enaarige Græsmarker, B et mere almindeligt Sædskifte med Brak og en treaarig Græsmark (siden ændret til toaarig) — tillige var beregnede paa en indbyrdes Sammenligning, og A- og B-Markerne er derfor afvekslende skudt ind mellem hinanden.

Ved den bratte Død, som afsluttede Statskonsulent P. Niensens velsignelsesrige Virksomhed, var der ingen Ordning cruffet, som sikrede Staten Dispositionsret over det hidtil anvendte Forsøgsareal, som iøvrigt de senere Aar ikke var indskrænket til de oprindelige 20 Td. Ld., men Forsøgene havde fundet Plads paa saavel det i 1889 og 1891 overtagne som paa det oprindelige Forsøgsareal. Der kunde være delte Meninger om, hvorvidt det hele Areal eller kun en Del deraf burde bevares for fremtidig Forsøgsvirksomhed, og uden at noget blev foregrebet i saa Henseende, oprettedes der med Kammerherre Castenskjold en foreløbig Forpagtning paa et Aar, nemlig fra 1. April 1898, da Statskonsulent P. Niensens Enke fratraadte Fæstet, og til 1. April 1899. Denne Forpagtning har kun omfattet de af P. Nielsen i 1886 og 1889 overtagne Jorder og Bygninger (Mtr. 7 b og 7 a), men ikke de tidligere omtalte 21 Td. Ld., hvorpaa Gødningsforsøgene var indlagte, hvorfor disse

Førsøg har maattet indstilles; med Undtagelse heraf er Forsøgene fortsatte væsentlig i samme Omfang som tidligere.

Der er i det forløbne Aar bleven anlagt 2608 Forsøgsparceller, hvoraf 764 først bliver at høste i den kommende Sommer, og der har været 2221 Forsøgsparceller at passe, høste og opgøre Resultaterne fra; af disse Forsøgsparceller var 377 anlagte i 1897.

Foruden Forsøgsparcellerne har der været anlagt et stort Antal mindre Bede med Smaa prøver af forskellig Art, som blot har været Genstand for Observation og Formerelse, men hvoraf Vægtudbytte pr. Arealenhed ikke er bestemt.

Hvad Arten af Forsøg angaar, da har Tystofte Forsøgsstation haft største Parten heraf fælles med de andre Forsøgsstationer. Noget særlig for Tystofte Forsøgsstation var et afsluttende Forsøg med 95 Sorter af 2rd. Byg og 6rd. Byg samt fortsatte Forsøg med ca. 20 Hvedesorter og med Sortering af Saakorn for Havre, 2rd. Byg og 6rd. Byg.

Som Eksempel paa en for Forsøgene uventet forstyrrende Faktor, der har meldt sig paa Tystofte Forsøgsstation, er Plage af Markmus (*Arvicola agrestis*). De har i denne Egn i den milde Vinter formeret sig i en foruroligende Grad og hærget Vintersædsmarkerne og Kløveren betydeligt. En Optælling af alle Musehuller paa 12 Td. Ld. gav Tallet 2100, altsaa over 4000 Musehuller pr. Td. Ld. Og da denne Mus danner lange Gange lige under Jordoverfladen, hvorved unge Planter lider meget, og over Jordoverfladen volder store, lige ned til Jordskorpen afgnavede Pletter omkring Musehullerne (Harerne faar med Urette hyppig Skyld herfor), er Skaden økonomisk set kendelig og fra et Forsøgsstandpunkt set værre. En iværksat Bekæmpelse med Stryknin synes dog allerede at opvise Resultater, der giver os Haab om temmelig hurtigt, om end ikke let, at faa Bugt med denne Plage.